

27. ГОДИШЊЕ САВЈЕТОВАЊЕ ДОКТОРА ВЕТЕРИНАРСКЕ
МЕДИЦИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ (БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА)
МЕЂУНАРОДНИ НАУЧНИ СКУП

27th Annual Counselling of Doctors of Veterinary
Medicine of Republic of Srpska (Bosnia and Hercegovina)
International Scientific Meeting

ЗБОРНИК РАДОВА И КРАТКИХ САДРЖАЈА

Proceedings and short contents

27.

Требиње, Град Сунца, 15–18. јуна 2022.
Trebinje, Grad Sunca, June, 15–18, 2022.

Покровитељи:
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ
ЈУ Ветеринарски Институт Републике Српске "Др Васо Бутозан"

Организатори:
ВЕТЕРИНАРСКА КОМОРА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ/VETERINARY
и
ДРУШТВО ВЕТЕРИНАРА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ/VETERINARY

Суорганизатори:
Факултет ветеринарске медицине Универзитета у Београду
ЈУ Ветеринарски институт Републике Српске "Др Васо Бутозан"
Депарتمان за ветеринарску медицину, Пољопривредни факултет,
Универзитет у Новом Саду

Организациони одбор:

Предсједник: Велибор Кесић

Чланови: Драгана Окљеша, Владимир Милијевић, Саша Бошковић, Драган Кнежевић, Давор Јефтић, Ратко Мијатовић, Игор Чегар, Славиша Спасојевић, Јелена Павић, Перица Бургић, Александар Брадић, Младен Драгичевић, Драган Малиш, Стеван Радић, Бранислав Галић, Богослав Готовац, Зоран Дамјанац, Предраг Новаковић, Благоје Бирчаковић, Ненад Крстић, Горан Костић

Секретаријат: Бранко Стевановић, Миленко Шарић, Велибор Тодоровић, Данијел Ковачевић, Радојица Ђекановић, Оливер Стевановић

Технички секретар: Тијана Тимарац;

Научни и програмски одбор:

Предсједник: Драго Н. Неђић

Чланови: Родољуб Тркуља, Милорад Мириловић (СРБ), Жељко Цветнић (ХР), Нихад Фејзић, Мухамед Смајловић, Андреј Кирбиш (СЛО), Нектариос Гиادينис (ГР), Лазо Пендовски (МК), Јанко Иванов (БГ), Драган Шефер (СРБ), Предраг Слијепчевић (ВБ), Миломир Ковач (РУС), Мајкл Гилсдорф (САД), Коосз Атилла (МАЂ), Иван Станчић (СРБ), Драган Касагић, Ђорђе Савић, Миљивоје Надаждин (СРБ), Жељко Сладојевић, Весна Калаба, Рајко Латиновић, Виолета Сантрач, Горан Параш, Весна Ђорђевић (СРБ), Добрила Јакић Димић (СРБ), Синиша Гатарич, Славен Грбић, Бранко Велебит (СРБ), Зоран Ђерић, Новалина Митровић, Негослав Лукић.

Мјесто одржавања: Требиње, Град Сунца, 15-18. јуна 2022.

Patron:

MINISTRY OF AGRICULTURE, FORESTRY AND WATER MANAGEMENT
PI Veterinary Institute of Republic of Srpska "Dr. Vaso Butozan"

Organizers:

VETERINARY CHAMBER OF REPUBLIC OF SRPSKA
and
VETERINARY ASSOCIATION OF REPUBLIC OF SRPSKA

Co-organizers:

Faculty of Veterinary medicine University of Belgrade
PI Veterinary Institute of Republic of Srpska "Dr. Vaso Butozan"
Department of Veterinary Medicine, Faculty of Agriculture,
University of Novi Sad

Organisational board:

President: Velibor Kesić

Members: Dragana Oklješa, Vladimir Milijević, Saša Bošković, Dragan Knežević, Davor Jeftić, Ratko Mijatović, Igor Čegar, Slaviša Spasojević, Jelena Pavić, Perica Burgić, Aleksandar Bradić, Mladen Dragičević, Dragan Mališ, Stevan Radić, Branislav Galić, Bogoslav Gotovac, Zoran Damjanac, Predrag Novaković, Blagoje Birčaković, Nenad Krstić, Goran Kostić

Secretariat: Branko Stevanović, Milenko Šarić, Velibor Todorović, Danijel Kovačević, Radojica Đekanović, Oliver Stevanović

Technical Secretary: Tijana Timarac

Scientific and Programme Committee:

President: Drago N. Nedić

Members: Rodoljub Trkulja, Milorad Mirilović (SRB), Željko Cvetnić (CRO), Nihad Fejzić, Muhamed Smajlović, Andrej Kirbiš (SLO), Nektarios Giadinis (GR), Lazo Pendovski (MK), Janko Ivanov (BG), Dragan Šefer (SRB), Predrag Slijepčević (GB), Milomir Kovač (RUS), Michael Gilsdorf (USA), Koósz Attila (HU), Dragan Kasagić, Đorđe Savić, Milivoje Nadaždin (SRB), Željko Sladojević, Vesna Kalaba, Rajko Latinović, Violeta Santrač, Goran Paraš, Vesna Đorđević (SRB), Dobrila Jakić Dimić (SRB), Ivan Stančić (SRB), Siniša Gatarić, Slaven Grbić, Branko Velebit (SRB), Zoran Đerić, Novalina Mitrović, Negoslav Lukić.

Venue: Trebinje, Grad Sunca, June, 15th – 18th 2022.

УТИЦАЈ ИЗВОРА УЉА У ИСХРАНИ КОКА НОСИЉА НА ПРОИЗВОДНЕ РЕЗУЛТАТЕ

Хава Махмутовић¹, Емир Мемич², Мехо Башић^{3*}, Александра Тасић⁴,
Антонија Рајчић⁵, Радмила Митровић⁶, Бранислав М. Балтић⁷

¹Др Хава Махмутовић, доцент, Технолошки факултет, Универзитет у Тузли,
Тузла, Босна и Херцеговина

²Мр Емир Мемич, дипл. инг., Landgold д.о.о., Грачаница, Босна и Херцеговина

³Др Мехо Башић, редовни професор, Универзитет у Тузли, Тузла, Босна и Херцеговина

⁴Др Александра Тасић, научни сарадник, Научни институт за ветеринарство,
Београд, Србија

⁵ДВМ Антонија Рајчић, истраживач сарадник, Факултет ветеринарске медицине
Универзитета у Београду, Београд, Србија

⁶Др Радмила Митровић, научни сарадник, Институт за хигијену и технологију
меса, Београд, Србија

⁷Др Бранислав М. Балтић, научни сарадник, Институт за хигијену и технологију
меса, Београд, Србија

* mehobasic1961@gmail.com

Кратак садржај

Исхрана кока носиља има значајну улогу за њихово здравствено и кондиционално стање, као и за производне резултате. Задовољавајући производни резултати могу да се остваре употребом нутријената који осигуравају енергетске потребе, потребе у протеинима (аминокиселине), витаминима и минералима. Основна сировина у исхрани кока носиља је најчешће кукуруз (преко 50%), сојина и сунцокретова сачма, сточна креда, сточни квасац и премикс (витамини, аминокиселине, макро и микроелементи). Циљ овог рада био је да се испита утицај сојиног уља (1,5% К0 група) и замене сојиног уља и дела кукуруза ланеним уљем (К1 1,5%, К2 3% и К3 4,5%) на производне резултате кока носиља хибрида Isa Brown (просечна маса на почетку и крају огледа, просечан прираст, потрошња хране, просечан дневни број и проценат снешених јаја и просечна маса јаја). Оглед је трајао 70 дана (од 155. до 220. дана старости). Просечна маса кока носиља на почетку огледа била је уједначена, а на крају огледа била је већа код К3 групе у односу на остале испитиване групе. Просечан прираст био је од 88,50 г (К0) до 114 г (К3 група). Утрошак хране био је 120,15 г код К0 групе и 115,38 г код К2 групе. Просечан дневни број снешених јаја био је од 37,27 (К0 група) до 38,83 (К2 група),

а изражено у процентима био је од 93,11% (К0 група) до 97,19 (К2 група). Између просечног дневног броја снешених јаја и просечног броја јаја изражених у процентима утврђене су статистички значајне разлике ($p < 0,01$) између поређених група. Просечна маса јаја била је од 58,13 г (К1 група) до 60,34 (К3 група). Утврђене су статистички значајне разлике ($p < 0,01$) између поређених просечних маса јаја кока носиља поређених група. Добијени резултати указују на чињеницу да избор уља у исхрани кока носиља утиче на производне резултате.

Кључне речи: ланено уље, сунцокретово уље, прираст, број снешених јаја

Захвалница: Ову студију подржало је Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, у складу са одредбама Уговора о финансирању истраживања 2021. године (бр. 451-03-68/2022-14/200143).

INFLUENCE OF OIL SOURCES IN THE NUTRITION OF LAYING HENS ON PRODUCTION RESULTS

Hava Mahmutović¹, Emir Memić², Meho Bašić^{3*}, Aleksandra Tasić⁴,
Antonija Rajčić⁵, Radmila Mitrović⁶, Branislav M. Baltić⁷

¹Dr Assistant Professor, Faculty of Technology, University of Tuzla, Tuzla, Bosnia and Herzegovina

²Mr B.Sc. ing., Landgold d.o.o., Gračanica, Bosnia and Herzegovina

³Dr Full Professor, University of Tuzla, Tuzla, Bosnia and Herzegovina

⁴Dr Research Associate, Scientific Institute of Veterinary Medicine, Belgrade, Serbia

⁵DVM Research Associate, Faculty of Veterinary Medicine, University of Belgrade, Belgrade, Serbia

⁶Dr Research Associate, Institute of Hygiene and Meat Technology, Belgrade, Serbia

⁷Dr Research Associate, Institute of Hygiene and Meat Technology, Belgrade, Serbia
*mehobasic1961@gmail.com

Abstract

The diet of laying hens plays a significant role in their health and fitness, as well as in their production results. Satisfactory production results can be achieved by using nutrients that provide energy needs, protein needs (amino acids), vitamins and minerals. The basic raw materials in the diet of laying hens are most often corn (over 50%), soybean and sunflower meal, fodder chalk, fodder yeast and premix (vitamins, amino acids, macro and microelements). The aim of this study was to examine the impact of soybean oil (1.5% K0 groups) and the replacement of soybean oil and corn with flaxseed oil (K1 1.5%, K2 3% and K3 4.5%) on the production results of laying hens hybrid Isa Brown (average weight at the beginning and end of the experiment, average growth, food consumption, average daily number and percentage of eggs laid and average egg weight). The experiment lasted 70 days (from 155 to 220 days of age). The average weight of laying hens at the beginning of the experiment was uniform, and at the end of the experiment it was higher in the K3 group compared to the other examined groups. The average increase was from 88.50 g (K0) to 114 g (K3 group). Food consumption was 120.15 g in the K0 group and 115.38 g in the K2 group. The average daily number of laid eggs ranged from 37.27 (K0 group) to 38.83 (K2 group), and expressed as a percentage ranged from 93.11% (K0 group) to 97.19 (K2 group). Significant differences ($p < 0.01$)

between the compared groups were found between the average daily number of laid eggs and the average number of eggs expressed as a percentage. The average egg weight was from 58.13 g (K1 group) to 60.34 (K3 group). Significant differences ($p < 0.01$) were found between the compared average weights of laying hen eggs of the compared groups. The obtained results indicate the fact that the choice of oil in the diet of laying hens affects the production results.

Key words: linseed oil, sunflower oil, gain, number of laid eggs

Acknowledgments: This study was supported by the Ministry of Education, Science and Technological Development of the Republic of Serbia (Contact number 451-03-68/2022-14/200143).

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна и универзитетска библиотека
Републике Српске, Бања Лука

636.09(082)

МЕЂУНАРОДНИ научни скуп "Годишње савјетовање доктора ветеринарске медицине Републике Српске (Босна и Херцеговина)" (27 ; Требиње ; 2022)

Зборник радова и кратких садржаја / Међународни научни скуп "27. годишње савјетовање доктора ветеринарске медицине Републике Српске (Босна и Херцеговина)", Требиње, Град Сунца, 15-18. јуна 2022. = Proceedings and short contents / International scientific meeting "27th Annual Counselling of Doctors of Veterinary Medicine of Republic of Srpska (Bosnia and Herzegovina)", Trebinje. Grad Sunca, June, 15th-18th, 2022. ; [организатори Ветеринарска комора Републике Српске и Друштво ветеринара Републике Српске ; организациони одбор Велибор Кесић... [и др.] ; научни и програмски одбор Драго Н. Неђић ..[и др.]]. - [Бања Лука] : Ветеринарска комора Републике Српске, 2022 (Бања Лука : Атлантик). - 363 стр. ; 24 cm

Текст ћир. и лат. - Упор. срп. текст и енгл. превод. - Насл. над текстом: 27. годишње савјетовање доктора ветеринарске медицине Републике Српске (Босна и Херцеговина) - 2022 = 27th Annual Counselling of Doctors of Veterinary Medicine of Republic of Srpska (Bosnia and Herzegovina) - 2022. - Тираж 400.

ISBN 978-99955-770-9-4

COBISS.RS-ID 136311041